

UTFRÅGNINGAR I EUROPAPARLAMENTET
SVAR PÅ FRÅGOR TILL DEN NOMINERADE
KOMMISSIONSLEDAMOTEN

Olli REHN

(Utvidgning)

Del B – Särskilda frågor

- 1. Hur bedömer du bestämmelserna och instrumenten i konstitutionsfördraget när det gäller GUSP/ESFP? På vilket sätt ämnar du förena de här bestämmelsernas mellanstatliga natur med den roll som Europeiska kommissionen, Europaparlamentet och EG-domstolen skall spela? Vilken slags relation kommer du som kommissionsledamot att ha till den höge representanten för GUSP/ Europeiska unionens framtida utrikesminister?**

Först, vad gäller målen: Konstitutionsfördraget är ett viktigt steg framåt i utvecklingen av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP) på lång sikt. Utvecklingen av en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik ”är en process som ofrånkomligen måste ske genom att främja samstämmighet och ömsesidig solidaritet”. Solidaritetsklausulen, krisanteringskapaciteten, det förstärkta försvarssamarbetet och snabbinsatsstyrkan är viktiga delar på vägen mot en allt mer fullbordad GUSP/ESFP.

EU:s utvidgningspolitik utgör också ett viktigt redskap för att förverkliga de värden och mål som ingår i konstitutionsfördraget. Den har, vilket den södra utvidgningen 1981-1986 och den östra utvidgningen 2004 har visat, bidragit till att utvidga området med fred, demokrati och framsteg i Europa, och utgör därför ett komplement till GUSP.

För det andra, vad gäller institutionerna: Konstitutionsfördraget inför mer effektiva institutionella mekanismer. Här vill jag i synnerhet betona den bättre samordningen genom EU:s utrikesminister, vars uppdrag är dubbelt, bistådd av avdelningen för yttre åtgärder. Samma gäller de många nya rättsliga bestämmelserna som bör underlätta sammanhållningen i EU:s externa åtgärder, till exempel unionens status som juridisk person och ett stömlinjeformat system för beslutsfattandet genom de ”europeiska besluten”. Man skulle kunna säga att konstitutionsfördraget från och med starten lyckas göra-det omöjliga .

Även om GUSP bibehåller specifika mellanstatliga förfaranden i konstitutionsfördraget så bör det nya systemets potential inte underskattas. GUSP kan inte genomföras isolerad från gemenskapens yttre åtgärder. I praktiken är det ibland svårt att avgöra var gemenskapens åtgärder upphör och GUSP tar vid, och gemenskapens instrument behövs både under kriser och långt efteråt. Målen för att hantera en akut kris, är ofta är kortsiktiga, och dessa bör inte äventyra målsättningarna på lång sikt, som är att bana väg för ekonomisk och social utveckling, med stöd av gemenskapens instrument.

I det här sammanhanget måste vi garantera ansvarsskyldigheten vad gäller unionens yttre åtgärder inför parlamentet, EG-domstolen och revisionsrätten. Den framtida europeiska avdelningen för yttre åtgärder är ett typexempel. Jag skall arbeta för att se till att kommissionen, som har det konstitutionella ansvaret för att de yttre åtgärderna hänger samman, och parlamentet, med dess politiska och budgetära befogenheter, samarbetar så nära som möjligt för att uppnå detta mål.

Därför anser jag att vi måste förstärka gemenskapsmetoden och den parlamentariska ansvarsskyldigheten. I egenskap av fördragets väktare har kommissionen ett särskilt ansvar när det gäller att garantera att Europaparlamentets, kommissionens och övriga institutioners roll och behörigheter respekteras fullt ut, inbegripet på området för yttre förbindelser.

När det gäller mitt samarbete med unionens framtida minister för utrikesfrågor vill jag hänvisa till ordförande Barrosos uttalande om att den blivande kommissionen kommer att bemöda sig om att förbereda "en mjuklandning". När EU:s utrikesminister väl uppstår sitt arbete kommer han att finna att kommissionens enheter redan är strukturerade på ett sätt som är avsett att tjäna hans behov på bästa sätt.

2. Vad anser du om förslaget att låta cheferna för kommissionens delegationer infinna sig inför utskottet för utrikesfrågor? Anser du att de bör utfrågas av detta utskott både innan de utnämns till sin befattning och, i den mån det är möjligt, under sin tjänstgöring? Skulle du betrakta detta som ett viktigt steg i riktning mot en framtida EU-utrikestjänst?

Jag är för samordning och regelbunden kontakt mellan våra delegationschefer och Europaparlamentet, och i synnerhet dess utskott för utrikesfrågor. I enlighet med våra bestämmelser kan cheferna för delegationerna kontakta utskottet för utrikesfrågor och andra parlamentsutskott, efter överenskommelse med högkvarteret, i syfte att rapportera om aktuell utveckling i sina värdländer och utvecklingen av program för EU:s politik.

Delegationschefernas ansvarsskyldighet inför kommissionen stämmer överens med utvecklandet av dessa kontakter och utbyten, som bör leda till bättre informationsflöde och större ömsesidig kunskap om den aktuella situationen i tredje länder.

3. Är du beredd att acceptera de rekommendationer som parlamentet antagit och vidta åtgärder på grundval av parlamentets kommentarer och förslag? Parlamentet är som du vet del av EU:s budgetmyndighet och en av dess befogenheter inom budgetförfarandet är att formulera anmärkningar och kommentarer till de enskilda budgetposterna.

Kommer du att beakta dessa anmärkningar och kommentarer på ett bindande sätt? Hur kan genomförandet av EU:s stöd (föranslutningsstöd) påskyndas?

Som före detta ledamot av Europaparlamentets budgetutskott är jag naturligtvis benägen att understryka Europaparlamentets betydelse och den konstruktiva roll som parlamentet spelar. Det här är orsaken till att jag naturligtvis har för avsikt att fästa den mest noggranna uppmärksamhet vid alla parlamentets anmärkningar och rekommendationer under min mandatperiod. Det är kommissionens institutionella plikt att verkställa EU:s budget inom den ram som fastställs av budgetmyndigheterna och med respekt för EG-domstolens rättspraxis.

När det gäller ett eventuellt påskyndande av genomförandet av föranslutningsstöd fastställer kommissionens meddelanden om budgetplanerna för 2007 till 2013 en ny och förenklad ram för utdelningen av kommissionens program för stöd och samarbete. Den nya ramen möjliggör en effektivare och mer ändamålsenlig finansiering i det att den garanterar större flexibilitet och förutsägbarhet och därigenom minskar väntetiden mellan politiska beslut och förverkligande.

4. Säkerhetskonceptet i den strategiskt så betydelsefulla Balkanregionen är fortfarande fragilt. På vilket sätt skulle EU ytterligare kunna bidra till att främja stabilitet och välfärd inom ekonomi, politik och sociala frågor i samtliga Balkanländer och samtidigt insistera på nödvändigheten av att länderna samarbetar fullt ut med Internationella krigsförbrytartribunalen för före detta Jugoslavien?

Staterna på västra Balkan har redan, från och med slutet av 1990-talet, tagit betydelsefulla steg på vägen mot demokrati och stabilitet. Alla har nu demokratiskt valda regeringar och alla har slagit in på en väg av politiska, ekonomiska och sociala reformer. Framstegen, även om de är ojämna och ibland frustrerande långsamma, är uppenbara. Genom stabiliserings- och associeringsprocessen har EU försett länderna på västra Balkan med ett verkligt europeiskt perspektiv genom att erbjuda möjlighet till fullt medlemskap, när anslutningskriterierna uppfyllts. Vårt mål är alltså klart och gemensamt med länderna i regionen. Vid toppmötet i Thessaloniki i juni 2003 gjordes ett antal föranslutningsinstrument tillgängliga för de här länderna, inklusive Taix-enheter, partnersamverkan och deltagande i gemenskapsprogram. Länderna behöver för sin del ta itu med utomordentligt stora utmaningar, som bland annat inbegriper intensifierad bekämpning av organiserad brottslighet och korruption. Fullständigt samarbete med Internationella krigsförbrytartribunalen för före detta Jugoslavien (ICTY) är ett annat förhandsvillkor för framsteg på väg mot ett medlemskap i EU.

Det är viktigt att befästa de framsteg som gjorts hittills, och att förhindra att ett instabilt läge återuppstår i regionen. Eftersom säkerhetsmiljön fortfarande är bräcklig är åtgärderna inom ramen för den europeiska säkerhets- och försvarspolitikens nödvändiga - polisuppdraget i Bosnien och Herzegovina och i före detta jugoslaviska republiken Makedonien och det framtida militära uppdraget i Bosnien och Herzegovina - för att garantera stabilitet och säkerhet, utan vilka reformerna inte skulle vara möjliga. Det samma gäller Kfor i Kosovo. Med tiden hoppas jag att det kommer att bli möjligt att minska den militära och polisiära närvaron och i stället öka ansträngningarna för att bygga upp (återuppbygga) fungerande institutioner och underlätta ekonomisk och social utveckling.

Perspektivet om medlemskap är ett kraftfullt redskap för reformer och framsteg på vägen mot fred, demokrati och välstånd. För många länder kan det här målet fortfarande te sig avlägset och därför är det en utmaning för alla parter att stadigt fokusera på reformerna. Jag hoppas att de nya europeiska partnerskapen, med sunda mål och handlingsplaner, kommer att hjälpa oss att hålla fast vid en sådan inriktning.

En annan utmaning är att rationalisera och effektivisera våra initiativ i regionen. Vår närvaro i regionen är mångfacetterad och många andra aktörer är också involverade. Vi bör se vad som kan göras för att ytterligare stärka effektiviteten och få utdelning för varenda euro som spenderas. Det här bör centreras kring stabiliserings- och associeringsavtalen med tillhörande instrument.

5. Resultatet av det senaste presidentvalet i Serbien har uppfattats som mycket positivt. På vilket sätt skulle EU kunna hjälpa de serbiska myndigheterna att utnyttja möjligheten att blåsa liv i den politiska och ekonomiska reformprocessen, främja förlikning med grannländer och uppfylla internationella förpliktelser?
Bör EU utarbeta ett mer differentierat tillvägagångssätt i sin politik för västra Balkan, med tanke på situationen för den politiska och ekonomiska utvecklingen där?

Reformprocessen i Serbien är viktig, både för oss och för regionen i stort. Europeiska kommissionen har tillsammans med de serbiska myndigheterna under de senaste åren arbetat oavbrutet för att hjälpa Serbien framåt, i riktning mot Europeiska unionen, inom ramen för EU:s stabiliserings- och associeringsprocess. Utöver stora stödbelopp från gemenskapen erhåller Serbien även stöd från gemenskapens olika enheter för att kunna genomföra nödvändiga politiska och ekonomiska reformer. Landet även fått hjälp med att kunna dra nytta av EG:s handelsförmåner.

Kommissionen har ännu inte slutfört sin genomförbarhetsstudie med avseende på ett stabilitets- och associeringsavtal, eftersom det bland annat har förekommit kontinuerliga problem på grund av oviljan att samarbeta med tribunalen i Haag.

Resultatet av presidentvalet i Serbien är förvisso positivt och har hälsats med tillfredsställelse av EU. Det bör ge nya incitament för en proeuropeisk reformdynamik i Serbien. Jag önskar intensifiera kontakten med de serbiska myndigheterna. Jag väntar mig reella framsteg och en möjlighet att öppna ett nytt kapitel i våra förbindelser. Min strävan är att hjälpa Serbien närmare EU och att gå in i nästa fas i stabiliserings- och associeringsprocessen.

När det gäller differentiering vill jag understryka att våra allmänna politiska ramar och instrument är de samma för alla länder i regionen. På vilket sätt de här instrumenten används kan emellertid bero på situationen avseende utveckling och framsteg i varje enskilt land. Ramen ger varje land möjlighet att gå framåt i enlighet med de egna meriterna. Jag tror att våra förändringar med länder i regionen bör baseras på principen om en gemensam allmän ram; nej till diskriminering, men ja till differentiering på basis av den hastighet under vilken framstegen görs.

Inledandet av förhandlingar med Kroatien bör fungera som en uppmuntran för andra länder på västra Balkan att föra sitt reformarbete vidare mot större europeisk integration och att stärka sitt regionala samarbete inom en bredare europeisk ram.

6. Bedömer du den aktuella utvidgningen som framgångsrik? Anser du att all framtida utvidgning av EU skall hanteras på samma sätt?

Jag anser att den aktuella förhandlingsrundan varit mycket framgångsrik hittills. Föranslutningsprocessen har stärkt freden, stabiliteten och demokraten i en stor del av Europa och därigenom skapat hållbara villkor för välfärd och välgång i det utvidgade EU.

Förberedelserna av den här utvidgningsrundan har krävt ett stort arbete. Det är antagligen den mest omsorgsfullt förberedda utvidgningen av Europeiska unionen fram till dags dato, av följande orsaker:

För det första så fastställdes de politiska, ekonomiska och rättsliga villkoren för en anslutning från början, vid Europeiska rådets möte i Köpenhamn 1993. Det här utrustade kandidatländerna med klara riktlinjer för deras reformprocesser. Dessutom inskränkte sig unionen inte bara till att förhandla, utan ackompanjerade förhandlingarna med en långtgående föranslutningsstrategi som hjälpte länderna att gradvis anpassa sig till det gemensamma regelverket och bygga upp nödvändiga administrativa strukturer för dess genomförande. Slutligen har kommissionen under hela processens gång regelbundet övervakat ländernas framsteg på vägen mot anslutning och det praktiska genomförandet av de förpliktelser länderna åtagit sig under förhandlingarna, för att säkra en smidig anslutning.

Tack vare alla dessa ansträngningar, och framför allt tack vare de grundliga reformer som förverkligats i de nya medlemsstaterna, har de tio nya medlemsstaterna uppfyllt villkoren för anslutning. I vissa fall var det nödvändigt att idka påtryckningar ända till sista stund och genom sin omfattande övervakningsmekanism fortsatte kommissionen ofta att trycka på kandidatländerna ända fram till den dag då de blev medlemmar.

När det gäller framtida utvidgningar så anser jag att de grundläggande komponenterna i det grepp som använts i den aktuella utvidgningsprocessen - anslutningskriterier, förhandlingar som ackompanjeras av en föranslutningsstrategi och övervakning av kandidatländernas framsteg på vägen mot anslutning - fortsättningsvis är giltiga och effektiva. Samtidigt kommer startpositionen när det gäller framtida utvidgningar att vara annorlunda, eftersom varken EU självt eller kandidatländerna kommer att vara de samma, och de specifika särdrag som följer av detta bör beaktas. Kommissionen kommer, i det strategidokument som den skall presentera för parlamentet den 6 oktober, att dra vissa lärdomar av den aktuella utvidgningsprocessen.

7. Bulgarien har redan avslutat behandlingen av alla förhandlingskapitel och är redo att underteckna ett anslutningsavtal med EU. Rumänien ligger fortfarande efter i sin tidsplan för förhandlingarnas avslutande, men landet är angeläget om att anslutningen till EU skall ske vid samma tidpunkt. Hur tänker du se till att man i anslutningsförfarandet för ett givet kandidatland tillämpar principen att kandidatlandet i fråga

bedöms på egna meriter och inte på grundval av en jämförelse med andra kandidatländerns prestationer?

Bulgariens och Rumäniens anslutningsprocess har framskridit väl. Med Bulgarien har alla förhandlingskapitel avslutats provisoriskt, medan 25 av 31 kapitel avslutats provisoriskt med Rumänien.

Avslutandet av förhandlingarna innebär att en överenskommelse nåtts om villkoren för ett kandidatlands anslutning till EU. Det betyder inte att förberedelserna för ett medlemskap är avslutade vid den tidpunkten. Förhandlingarna om ett särskilt kapitel avslutas i typfallet på basis av ett antal förpliktiganden som kandidatlandet åtagit sig, att genomföra, i enlighet med en överenskommen tidsplan under perioden mellan de avslutade förhandlingarna och själva anslutningen. Det här är även fallet med Bulgarien och Rumänien. Båda länderna har med andra ord fullt upp med att uppfylla förpliktiganden som åtagits under anslutningsförhandlingarna, för att därigenom kunna avsluta sina förberedelser för ett medlemskap.

I dagens läge håller båda länderna fast vid tidsplanen, enligt vilken undertecknandet av anslutningsfördraget skall ske så tidigt som möjligt under 2005, det datum som Europeiska rådet förutskickade i juni 2004. Kommissionen kommer att göra allt den kan för att hjälpa till att förverkliga det uppdrag som Europeiska rådet slagit fast, nämligen målsättningen ”att välkomna de båda länderna som medlemmar av unionen i januari 2007, om de är redo för det”.

Principen om egna meriter kommer fortsättningsvis att tillämpas. Det här bör förse Bulgarien och Rumänien med de nödvändiga incitamenten för att de energiskt skall gå vidare med förberedelserna för medlemskap. Det är av avgörande betydelse att båda ländernas administrativa och rättsliga system höjs till att motsvara EU:s nivå. I det här avseendet bör den förstärkta föranslutningsstrategin för Bulgarien och Rumänien, med ökat bistånd, hjälpa länderna i deras vidare förberedelser inför en anslutning.

8. Kan inledandet av förhandlingar med Kroatien, som planeras för våren 2005, medföra att nästa utvidgningsrunda försenas?

Nej, det planerade inledandet av förhandlingar med Kroatien bör inte inverka på Bulgariens och Rumäniens framtida anslutning till EU, som hör till den pågående femte utvidgningsrundan. Unionens målsättning är, i enlighet med Europeiska rådets förklaring, att välkomna de båda länderna i januari 2007, om de är redo för det.

På basis av kommissionens yttrande om Kroatiens ansökan om medlemskap beslutade Europeiska rådet i juni 2004 att ge Kroatien status som kandidatland och att anslutningsförhandlingar skall inledas i början av 2005. Liksom vid tidigare anslutningar kommer även förhandlingarna med Kroatien att framskrida i enlighet med principen om egna meriter. Förhandlingstakten kommer, så som Europeiska rådet betonat, enbart att bero på de framsteg Kroatien gör när det gäller att uppfylla kraven för medlemskap.

9. Hur föreställer du dig den framtida utvidgningen av Europeiska unionen? Vilka länder anser du har förutsättningar att bli medlemmar,

oavsett den tid de skulle behöva för att uppfylla Köpenhamnskriterierna? Bör uppfyllandet av de politiska kriterierna utgöra en grundläggande förutsättning för förhandlingarna? Hur långt kan man utvidga Europeiska unionens gränser?

I den nya kommissionen kommer utvidgningsportföljen även att innehålla ansvaret för västra Balkan. Det här ger en klar signal om att den nominerade Barroso-kommissionen anser att även länderna på västra Balkan, utöver de nuvarande kandidatländerna (Bulgarien, Rumänien, Kroatien och Turkiet), har förutsättningar att bli medlemmar i EU, oberoende av den tid det skulle ta för dem att uppfylla Köpenhamnskriterierna. Det här överensstämmer med slutsatserna från Europeiska rådets möte i Thessaloniki i juni 2003.

Praxis i den pågående förhandlingsrundan har varit att villkora inledandet av förhandlingarna med uppfyllandet av de politiska Köpenhamnskriterierna. Det här villkoret har visat sig utgöra ett viktigt incitament för politisk förändring och djupgående reformer i kandidatländerna. Följaktligen bör anslutningsförhandlingar endast inledas med ett land som uppfyller de politiska Köpenhamnskriterierna. Det här främjar de grundläggande värderingar som Europeiska unionen vilar på.

I fördraget om upprättande av en konstitution för Europa fastställs att unionen ”*skall vara öppen för alla europeiska stater som respekterar dess värderingar och förbinder sig att gemensamt främja dem*”. Om en europeisk stat alltså vill bli medlem av unionen och förbinder sig att respektera de europeiska värderingarna, det vill säga demokrati, rättsstaten, mänskliga rättigheter, minoritetsskydd, en fungerande marknadsekonomi, och om den är i stånd att åta sig medlemskapsförpliktelse, då bör den godkännas som kandidatland. Vi bör emellertid ta lika allvarligt på ett element i Köpenhamnskriterierna som ofta glöms bort, nämligen: ”Unionens förmåga att ta emot nya medlemmar, utan att takten i den europeiska integrationen blir lidande, är också en viktig faktor som ligger i både unionens och kandidatländernas allmänna intresse”.

Jag uppfattar Europa som ett politiskt begrepp: dess framtida evolution bör utvecklas av medlemsstaterna och de europeiska institutionerna gemensamt, och i den här utvecklingen bör också det civila samhället delta.

10. I december 2004 kommer Europeiska rådet på basis av kommissionens rekommendation att besluta om huruvida Turkiet uppfyller de politiska Köpenhamnskriterierna eller inte. Anslutningsförhandlingar kan endast inledas under 2005 om man finner att Turkiet fullt ut uppfyller dessa politiska kriterier i praktiken. Kommissionen åtar sig följaktligen ett enormt ansvar och dess rekommendation är mycket avgörande. Kommer kommissionen, enligt din uppfattning, att klara av att göra en precis bedömning av situationen i Turkiet och stå emot eventuella politiska påtryckningar?

Kommissionen har sedan 1999 gett ut en årsrapport om Turkiet, i vilken framstegen på vägen mot anslutning granskas. EU:s medlemsstater, de turkiska myndigheterna och frivilligorganisationerna har alltid lovordat den här rapporten för dess objektivitet och

rättframhet. Kommissionens självständighet när det gäller förberedandet av dessa rapporter har aldrig ifrågasatts. Kommissionen har i den europeiska integrationsprocessen klart och genomgående visat den objektivitet, kompetens och självständighet som krävs för att främja fördragets värderingar och mål. Så vill jag fortsätta arbeta.

Både i Bryssel och i Ankara har ansenliga ansträngningar lagts ner för att ta fram en så klar bild av situationen som möjligt. Under årens lopp har vi utvecklat en metodologi där vi kombinerar rapporter från vår delegation i Ankara med faktainsamlande, expertseminarier och besök av rådgivare. Vi har dessutom etablerat ett nära samarbete med frivilligorganisationer.

Rekommendationen kommer naturligtvis att baseras på samma objektiva och neutrala principer, med beaktande av Europeiska rådets beslut och Europeiska unionens åtaganden, och på de kriterier som anges i fördragen och som förtydligats av Europeiska rådet i Köpenhamn.

11. Hur tror kommissionsledamoten att situationen på Cypern kommer att utvecklas på kort sikt? Vilken roll bör kommissionen spela i arbetet för att lösa konflikten på Cypern och åstadkomma en återförening på ön?

När det gäller lösningen av Cypernfrågan så delar jag FN:s generalsekreterare Kofi Annans bedömning om att resultatet av folkomröstningen i det grekcypriotiska samfundet var ett "allvarligt bakslag" och att det inte verkar finnas någon grundval för återupptagande av bona officia så länge det nuvarande dödläget fortgår.

Beträffande en eventuell roll för kommissionen i en ny process, så är kommissionen fortsättningsvis redo att stödja ansträngningar för att åstadkomma en lösning som skulle göra det möjligt för ett återförenat Cypern att integreras fullt ut i Europeiska unionen. Dess förslag, som diskuteras som bäst, om direkt handel mellan de övriga 24 medlemsstaterna och den norra delen av ön, och om finansiellt stöd, pekar i den riktningen.

Europeiska unionen bör, tycker jag, vara beredd att göra sitt yttersta för att bidra till Cyperns återförening.

12. Hur föreslår du att de förpliktelser som EU åtagit sig om att främja mänskliga rättigheter och demokrati, och som redan fastställs i de överenskommelser EU ingått med tredje länder, skall uppfyllas? Vad kommer du att göra för att stärka människorättsdimensionen i EG:s bistånd till regeringar i tredje länder? Vilka åtgärder kommer du att vidta för att säkerställa att principen om mänskliga rättigheter införlivas på alla områden i EU:s externa förbindelser, inbegripet området för rättsliga och inrikes frågor?

De länder som jag skulle ha ansvaret för i den nya kommissionen siktar alla på ett medlemskap i EU. I förbindelserna med sådana länder förfogar EU över starkare politiska instrument än vad som är fallet i förbindelserna med övriga tredje länder. För ett land med status som kandidatland

är det obligatoriskt att rätta sin lagstiftning och sin praxis efter FN:s och Europarådets relevanta internationella konventioner om mänskliga rättigheter. Det här ingår i de politiska Köpenhamnskriterierna. Bedömningen av framsteg på det här området sker, för det första, i det yttrande som avges efter det att ansökan om medlemskap lämnats in, och för det andra, i kommissionens regelbundet återkommande årsrapporter om associeringsprocessen. Särskild uppmärksamhet fästs vid mänskliga rättigheter och minoritetsrättigheter.

Mänskliga rättigheter intar en central ställning även på området för rättsliga och inrikes frågor, i samband med Phare, Cards och andra föranslutningsprogram. Etik och mänskliga rättigheter behandlas till exempel vid Taiex-seminarier för alla yrkesgrupper inom rättsväsendet (poliser, gränspoliser, domare, åklagare). Jag ämnar också ha ett nära samarbete med kommissionsledamoten med ansvar för rättsliga och inrikes frågor, för att se till att gemensamma människorättsfrågor i kandidatländerna, länderna på västra Balkan och EU:s medlemsstater - till exempel människohandel - behandlas så effektivt som möjligt.